

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.714/1/V

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 14 juli 2003 door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de peterschapsprojecten", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zitting van 24 juli 2003, op 31 juli 2003 het volgende advies gegeven :

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

ALGEMENE OPMERKINGEN BETREFFENDE DE RECHTSGROND

1. Sedert de Raad van State, afdeling wetgeving, het advies 34.560/1 heeft gegeven over een eerdere versie van het thans voorliggende ontwerpbesluit is het decreet van 31 januari 2003 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid in het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt.

In zoverre de organisatie van de peterschapsprojecten waarvoor subsidie wordt verleend gebeurt door ondernemingen, als bedoeld in artikel 3, 1°, van ontworpen voormeld decreet, kan het ontworpen besluit rechtsgrond vinden in artikel 22 van dat decreet, dat evenwel heden nog niet, met toepassing van artikel 42, § 1, van het decreet, in werking is gesteld.

2. Aangezien de organisatoren van de peterschapsprojecten niet noodzakelijk dergelijke ondernemingen zullen zijn, rijst de vraag of voor de ontworpen reglementering een andere rechtsgrond voorhanden is.

2.1. In dat verband kan eraan worden herinnerd dat krachtens artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, de vigerende bepalingen inzake de rijkscomptabiliteit op de gemeenschappen en de gewesten van overeenkomstige toepassing blijven "tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2", van dezelfde bijzondere wet.

Artikel 12, derde lid, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, bepaalt dat "bij ontstentenis van een organieke wet, (...) er voor elke toelage in de algemene uitgavenbegroting een speciale bepaling (moet) zijn die de aard

.../...

van de toelage preciseert; die toelagen kunnen worden toegekend onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning (lees: de Vlaamse regering)".

Overigens bepaalt het thans nog niet in werking getreden artikel 3, derde lid, van de in artikel 50, § 2, van de voornoemde bijzondere wet bedoelde wet van 16 mei 2003 ¹ eveneens dat, "bij ontstentenis van een organieke wetsbepaling (...) er voor elke toelage in de uitgavenbegroting een speciale bepaling (moet) zijn die de aard van de toelage preciseert".

2.2. Uit de aangehaalde wetsartikelen volgt dat voor het vaststellen van de voorwaarden waaronder een subsidie wordt verleend, slechts rechtsgrond kan worden gevonden hetzij in de organieke wet die de subsidie instelt, hetzij in een bepaling van de algemene uitgavenbegroting die de aard van de toelage preciseert.

2.3. Het in de aanhef vermelde artikel 41, § 4, van het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 geeft enkel een opsomming van de uitgaven die het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid (hierna ook: het Fonds) voor zijn rekening neemt, en kan bijgevolg niet als de vereiste rechtsgrond in aanmerking worden genomen.

2.4. Luidens paragraaf 5 van hetzelfde artikel 41 beschikt de Vlaamse regering over de kredieten van het Fonds voor al wat dienen kan in het raam van het sociaal, economisch en regionaal ondernemingsbeleid. Ook deze delegatie aan de regering, die meer bepaald zelfs geen uitdrukkelijke machtiging verleent om toelagen te verschaffen, laat staan er de voorwaarden voor te bepalen, is te algemeen gesteld om als een organieke regeling in de zin van de sub 2.1. aangehaalde teksten te worden beschouwd. Opdat artikel 41, § 5, bijgevolg rechtsgrond kan vormen voor het ontworpen besluit, dient te worden nagegaan of de algemene uitgavenbegroting een speciale bepaling bevat die de aard van de ontworpen toelage voor peterschapsprojecten preciseert.

¹Wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, B.S. 25 juni 2003. De wet van 16 mei 2003 treedt krachtens artikel 17 van die wet ten vroegste op 1 januari 2004 in werking.

Artikel 129 van het decreet van 20 december 2002 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003 (B.S. 9 juli 2003) verleent de goedkeuring aan de bij het decreet gevoegde begroting voor het jaar 2003 van het Fonds Flankerend Economisch Beleid. Het decreetsartikel bepaalt weliswaar niet uitdrukkelijk of en waaraan subsidies kunnen worden toegekend, maar in de begrotingstabellen van het Fonds is bij de uitgaven in hoofdstuk 1 ("Betalingen aan derden als gevolg van het uitvoeren van de statutaire opdracht") onder de ESR Code 33.05 een bedrag van 5.181.000 euro ingeschreven voor "Peterschapsprojecten".

2.5. In het licht van het voorgaande kan worden aangenomen dat artikel 41, § 5, van het decreet van 21 december 2001, gelezen in samenhang met artikel 129 van het decreet van 20 december 2002, voor het begrotingsjaar 2003 rechtsgrond kunnen bieden voor het ontworpen besluit. De aanhef van het besluit dient overeenkomstig te worden aangepast.

2.6. Gelet op de annaliteit en de specialiteit van de in het begrotingsdecreet bepaalde kredieten en toelagen, is de bevoegdheid van de Vlaamse regering om de wijze en de voorwaarden van subsidiëring van de peterschapsprojecten aldus te bepalen, in principe beperkt tot het beoogde begrotingsjaar en tot de door de begroting vastgestelde kredieten. Nu het uitgaven betreft waarvoor jaarlijks kredieten zullen worden uitgetrokken, kan worden aanvaard dat de nadere regelen voor het verlenen van de toelagen worden vastgesteld in een besluit waarvan de duur niet beperkt is. Toch verdient het aanbeveling, zowel vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid als omwille van de beginselen van de bevoegdheidsverdeling tussen de wetgevende en de uitvoerende macht, dat de essentiële regelen van de ontworpen steunverlening in een decreet worden opgenomen.

Artikel 32

De kenbaarheid van de juiste datum van inwerkingtreding van het besluit, welke afhankelijk wordt gesteld van "de datum van de eerste oproep tot indiening van de aanvragen", is problematisch, nu artikel 7 van het ontwerp enkel stelt dat de oproep wordt bekendgemaakt "op de website van de Vlaamse Gemeenschap". Daargelaten nog de vraag hoe die bekendmaking een vaste datum krijgt en de vraag of de eerste oproep steeds, of minstens zolang het besluit van kracht blijft, op de website consulteerbaar blijft, mag van

de betrokken burgers niet worden verwacht dat zij op zulke onrechtstreekse wijze zekerheid moeten krijgen omtrent de precieze datum van inwerkingtreding van het besluit.

Een oplossing bestaat er in de minister op te dragen om de datum van inwerkingtreding te bepalen, welk ministerieel besluit alsdan in het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt. Overigens lijkt er, gelet op de ontworpen overgangsregeling², geen reden voorhanden te zijn om af te wijken van de normale regels van inwerkingtreding van besluiten van de Vlaamse regering.

²Het is de Raad van State evenwel niet duidelijk, om welke reden subsidieaanvragen die worden ingediend binnen vier maanden na de inwerkingtreding van het besluit, dus binnen vier maanden na de eerste oproep, nog afgehandeld moeten worden volgens de oude regelgeving. Wellicht geeft artikel 31, § 3, niet correct de bedoeling van de stellers van het ontwerp weer.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	J. BAERT,	staatsraden,
	G. VAN HAEGENDOREN,	
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. L. VAN CALENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

W. DEROOVER